

Bos en bosbouw staan wereldwijd meer dan ooit in de belangstelling. Maar in Nederland? Daar schrijft de verantwoordelijke minister een prioriteitennota waarin bos nauwelijks aan bod komt. Daar schrappt die minister het woord bosbouw uit zijn departementale organisatie-schema. En daar wil hij af van de uitvoering van het bosbeleid.

Toen, vijf jaar geleden, de minister van LNV de directie *Bos en Landschapsbouw* afschoot, werd een proces van aftakeling ingeluid, aftakeling van de positie van de bosbouw in de departementale organisatie. Een directie *NBLF* ging proberen natuur, bos, landschap en fauna te integreren. Maar die sectoren waren niet gelijkwaardig: één grootmacht, de natuurbescherming, en drie kleinere partijen. Dat garandeerde bij voorbaat een verstoring van evenwicht. De fusie ging ten koste van daadkracht en duidelijkheid van het bosbeleid, ten koste van het "bosbouwgezicht" van het departement. En de aftakeling ging voort! Want weer enige tijd later verdween de bosbouw in de anonimiteit, als niet meer herkenbare component in de smeltkroes van een directie

Vleugellam beleid

Natuurbeheer. Met weinig invloed op de realisering van het papieren bosbeleid. Dat alles als gevolg van een verkeerde filosofie: bos is ook natuur, dus waarom geen vérgaande integratie! Maar bosbouw, hoewel al natuurbeheerder voordat het woord natuurbeheer bestond, is méér dan natuurbeheer. Het is een bedrijfstak met grote economische belangen: hout en recreatie. Belangen van de boseigenaar, belangen van de samenleving. En dat vraagt geen wegmoffelen op het departement dat de politieke verantwoordelijkheid voor die bedrijfstak heeft!

Maar het ministerie blijkt onvermoeibaar in het bedenken van nieuwe mogelijkheden om de greep op de uitvoering van zijn bosbeleid te verliezen. De nieuwste vondst is de scheiding van beleid en uitvoering. Het rijk nog de hoofdlijnen, de uitvoering elders, regionaal. Een módie vondst, zo kom je van wat zorgen en kosten af! Maar minder mooi als het gaat om belangen die de provinciegrenzen verre overschrijden, belangen die een coherente lange-termijn-aanpak vergen, belangen die geschaad worden door een verknipte uitvoering. En dat geldt allemaal voor het bos.

Op zijn minst moet de uitvoering centraal geregisseerd en gecontroleerd worden, en dat is meer dan af en toe evalueren. Maar zoals het nu loopt, kán het ministerie, met een afgetakelde bosbeleidspoot, de regie niet voeren, kán het de uitvoering niet onder controle houden. Natuurlijk, ongetwijfeld zijn er provincies die uitvoering van delen van het nationale bosbeleid kunnen overnemen. Maar ook het beleid in al zijn aspecten, integraal? Of al-

leen die beleidsbrokken die hen interesseren? En hoe gaat het met de andere provincies? En denkt de minister werkelijk dat de provincies zich tot de uitvoering zullen beperken en niet in de kortste keren hun eigen beleid zullen maken? Een absurde zaak. Is voor dat minuscule Nederlandse bosareaal een centrale uitvoering van het bosbeleid nu werkelijk teveel gevraagd? En moet het ministerie dan echt steeds verder vervreemden van wat er in het bos en de bosbouw aan de hand is?

Het is waar, ons bosareaal is in vergelijking met andere vormen van bodemgebruik heel beperkt, maar wel door eeuwenlange vernietiging van het bos! Dat is een situatie die om herstel vraagt, en dat heeft de regering ook erkend. Maar dan moet zij de inzet van personeel en geld niet afmeten naar de omvang van de bosbouwsector nú, maar naar wat er uit moet groeien. Daarbij gaat het om een zeer-lange-termijn-politiek, waarvoor de regering de verantwoordelijkheid niet van zich af mag schuiven. Dat vraagt een sterke bosbouwafdeling binnen het verantwoordelijke ministerie, met een duidelijk, *eigen gezicht*. Het vraagt ook herstel van de zo belangrijke koppeling van bosbeleid en de uitvoering daarvan. Daarop moeten de bosbouw en allen die daarbij belang hebben, gezamenlijk blijven aandringen, en met kracht. Anders dreigen ze in een politiek niemandsland terecht te komen. Want waaraan de minister geen prioriteit geeft, doet het parlement het meestal ook niet. En dan kan de bosbouw zijn wensen en mogelijkheden etaleren zoals het wil, scoren is dan heel moeilijk.